

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2025. március 17.

1. Egyezsége jutottak az Unió-pártok és az SPD a Zöldekkel

Megkezdődtek a koalíciós tárgyalások az Unió-pártok és az SPD között, miután bő egy hét alatt a felek megegyeztek a megbeszélések alapjait képező legfontosabb pontokról. A megállapodás alapját képező 500 milliárd eurós, tíz év alatt lehívható infrastruktúrára fordítható hitelfelvételt, valamint a német Alaptörvényben rögzített adósságfék reformját múlthét péntekig azonban számos nyitott kérdés övezte. Egyrésztől nem volt biztos, hogy erről még a február 23-i választások előtti erőviszonyokkal rendelkező, egyébként 2024. december 27-én felosztatott Bundestag dönthet-e. Az Unió-pártok és az SPD ugyanis a választási eredményekre tekintettel még így szeretné ezeket a terveket keresztülvinni, hiszen az új törvényhozási ciklusban kétharmados törvény- vagy alkotmánymódosítások nem lehetségesek az AfD vagy a Die Linke képviselőinek támogatása nélkül. Ez azért jelent problémát, mert az Unió-pártok egy 2019-es határozatban kizárták mind az AfD-vel, mind a Die Linke-vel való bármilyen és bármilyen szintű együttműködést, illetve a többi párt továbbra is tartja az AfD köré korábban felhúzott politikai tűzfalat. Ezt az eljárásmodot végül a Szövetségi Alkotmánybíróság jóváhagyta, azzal indokolva a döntést, hogy a Bundestag bármikor összehívható és határozatképes. Másrésztől nyitott kérdés volt, hogy az Unió-pártoknak és az SPD-nek sikerül-e az alkotmánymódosítások kérdésében megegyeznie a Zöldekkel, akiknek a szavazataira szükségük van ahhoz, hogy terveiket megvalósíthassák. Mindazonáltal múlthét péntek óta ez az akadály is elhárulni látszik, a pártok vezetői ugyanis bejelentették a megegyezésüket. Ennek értelmében minden, a bruttó hazai össztermék egy százalékát meghaladó védelmi kiadás mentesülne az adósságfék korlátozása alól, azaz a GDP egy százalékáig a következő német kormány az éves, rendes költségvetésből finanszírozná a védelmi kiadásokat, afelett pedig hitelekből pótolná ki az összeget, felső korlát nélkül. Itt az eredeti tervekhez képest annyi változást eszközöltek, hogy az adósságfék nem csak a védelmi kiadásokra tekintettel, hanem – a Zöldek nyomására – a kibebiztonságra, az állampolgárok védelmi struktúráinak kiépítésére (pl. bunkerek), a hírszerző szolgálatokra és a nemzetközi jogot sértő támadásoknak kitett államok támogatására is lazítani fogják. Ez azt jelenti, hogy egy kibővített védelmi fogalommal dolgozik majd a német kormány. Ezenfelül az eredeti 500 milliárdos, infrastruktúra-fejlesztésekre szánt külön-alapból a Zöldek követeléseinek hatására 100 milliárd eurót a klímavédelemre és a gazdaság klímabarát átalakítására fognak fordítani – ezt az összeget már meglévő Klíma- és Átalakítási Alapon (KTF) keresztül kívánják szabályozni 12 éves távlatban. A Zöldek elérték továbbá azt is, hogy az infrastruktúrára felvett hiteleknél egy fontos kitétel szerepeljen, mégpedig az, hogy ebből az alapból származó összegek csak akkor álljanak rendelkezésre, ha az éves rendes költségvetésből már tíz százalékot kiadtak fejlesztésekre, az ezenfelüli, további költségek viszont szükségesek.

A bejelentett megegyezés ellenére továbbra is kérdéses azonban, hogy ezekből a frakciókból minden képviselő meg fogja-e szavazni a benyújtott tervezeteket. A CDU részéről már több képviselő is jelezte, hogy annak támogatása lelkiismeretével nem összeegyeztethető. Az Unió-pártok ugyanis az elmúlt években és a választási kampány során is fennhangon hirdették, hogy nem támogatják a külön-alapok általi hitelfelvételeket és az adósságfék reformját. Ezenfelül a régi Bundestag erőviszonyok között több, mint 120 olyan SPD-s és Zöldek képviselő van, akik a következő törvényhozási ciklusban már nem lesznek képviselők, így elképzelhető, hogy ők a frakciófegyelmet nem fogják tartani. A három pártnak azonban mindössze 31 képviselővel van több, mint amennyi a kétharmados többséghez szükséges.

Továbbá, ha a Bundestag meg is szavazza a módosításokat, még egy további akadály gördülhet az Unió-pártok és az SPD elé. Ugyanis a német törvényhozás két kamarával rendelkezik, és a második kamarában (Bundesrat), ahol a tartományi kormányok képviselői ülnek a tartományi erőviszonyoknak megfelelően, sem biztosított a szükséges kétharmados többség. Azok a tartományok ugyanis, ahol a Die Linke vagy a BSW van kormányon, nem fognak igennel szavazni, mert a kormánypártok nem tudnak egyezsége jutni, amiért tartózkodniuk kell. Így elképzelhető, hogy a többség Bajorországon fog múlni, ahol a CSU kormányoz a Szabad Választókkal (Freie Wähler), utóbbiak azonban nem biztos, hogy meg fogják szavazni a tervezeteket.

A javaslatokról a Bundestag holnap fog dönteni, és ha ezt az akadályt sikeresen veszik a pártok, akkor a Bundesrat e hét pénteken foglalkozik a módosításokkal.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Hiányos választ adott a német kormány az NGO-k finanszírozásáról

A CDU/CSU Bundestag-frakciójának az államilag finanszírozott nem kormányzati szervezetek (NGO-k) politikai semlegességéről szóló interpellációja körüli felhajtást követően a leköszönő kisebbségi vörös-zöld (SPD-Zöldek) szövetségi kormány részben megválaszolta az Unió-pártok által feltett kérdéseket. A Szövetségi Pénzügyminisztérium válaszlevelében ellentmond az Unió-pártok azon feltételezésének, hogy a támogatott civil szervezetek „*árnyékstruktúrákat*” alkotnak a minisztériumok mögött. A szövetségi kormány továbbá azt a véleményt sem osztja, hogy az államilag finanszírozott civil szervezeteknek politikailag semlegesnek kell lenniük. „*A liberális demokratikus jogállam a civil társadalomnak a békés és tiszteletteljes együttélés, valamint az ember- és demokráciaellenes jelenségek elleni küzdelem iránti elkötelezettségéből él*” – áll a válaszban. Az állam feladata pedig, hogy kiálljon a szabad demokratikus alaprend megőrzéséért, és ebbe beletartozik az ilyen elkötelezettség előmozdítása is – áll a válaszban.

A levél a 16 vizsgált nem kormányzati szervezet finanszírozására vonatkozó adatokat is közöl, de közel sem teljeskörűen. A dokumentum szerint a 16 vizsgált szervezet közül hat több mint 6,4 millió eurós állami támogatást kap 2025-ben, míg a további tíz NGO-ról a minisztérium nem adott tájékoztatást. A legtöbb pénzt, 2,6 millió eurót, az Amadeu Antonio Stiftung fogja kapni 2025-ben, amely a jobboldali szélsőségek ellen kampányol, illetve például antifeminizmus jelentőhelyeket hozott létre korábban. A Bund E.V. környezetvédő szervezet

1,4 millió eurót kap az államtól, a szintén környezetvédelemmel foglalkozó Umweltschutzhilfe egymillió eurót, a Neue Deutsche Medienmacher*innen 840 ezer eurót, a Correctiv médiavállalat pedig 208 ezer eurót. A pénzügyminisztérium részben a tartományok hatáskörével, részben a szövetségi kormány politikai semlegességi követelményével, részben pedig a túl nagy erőforrás (idő, humán erőforrás) ráfordítással indokolja, hogy a többi szervezet esetében nem adtak választ.

Egy sor, a politikai jobboldal ellen irányuló januári tüntetést követően az Unió-pártok több száz kérdést nyújtottak be a Bundestagban a nem kormányzati szervezetek (NGO) finanszírozásával kapcsolatban. Az „Államilag finanszírozott szervezetek politikai semlegessége” című interpelláció részeként a pártok összesen 551 kérdést tettek fel a kormánynak olyan szervezetekkel kapcsolatban, mint az Omas gegen Rechts, a BUND, vagy a Greenpeace. A beadványban a CDU/CSU Bundestag-frakció többek között arra keresné a választ, hogy az adott egyesület pénzügyi forrásainak mekkora hányada származik állami támogatási programokból, illetve, hogy vannak-e kapcsolatok az adott NGO és egyes pártok vagy politikai szereplők között. Az Unió-pártok ugyanis azzal érvelnek, hogy az államilag finanszírozott szervezeteknek politikailag semlegesnek kell lenniük. A kötelezően megválaszolendő interpelláció egyébként politikai kérdéssé is vált, mert azt az Unió-pártok rögtön a február 23-i választások után küldték el a szövetségi kormánynak, óriási felháborodást kiváltva a politikai baloldalon, többek között az SPD soraiban is, akikkel a CDU/CSU a következő kormányt szeretné közösen alakítani.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Publikálták a Bundeswehr éves védelmi jelentését

Eva Högl (SPD), a Bundestag védelmi ügyekért felelős biztosa, bemutatta a Bundeswehr 2024-es évre szóló védelmi jelentését. A dokumentum továbbra is erős kritikával illeti a Bundeswehr harcászását, mely elsősorban a létszámhiány és a nem kellően gyors modernizációs folyamatokból fakad. Högl már tavaly is figyelmeztetett a Bundeswehr aggasztóan alacsony létszámára. Míg a korábbi jelentések is sokat foglalkoztak már a fegyveres erők felszereltségi szintjével, amely a Bundeswehr számára biztosított külön pénzügyi források ellenére sem áll jól, addig a parlamenti biztos évről-évre egy olyan problémára igyekszik felhívni a figyelmet, amelyet a Bundeswehr láthatólag egyelőre nem képes kezelni. A jelentés szerint ugyanis egyszerűen túl kevés és túl öreg az állomány. A 2024-es évben a tervezett növekedés helyett 181.807 katonáról 180.976-ra csökkent a Bundeswehr létszáma. A korábban meghatározott 203.000 fős célszámtól így még messzebb kerültek, mint korábban. A katonák pedig egyre öregebbek: az átlagéletkor a 2021-ben mért 33,1 évről mára 34 évre emelkedett. Ennek alapján – az elmúlt két évben tett fokozott erőfeszítések ellenére – a Bundeswehrnek nem sikerült kellő számú fiatal felnőttet megszólítania munkaerőpiacon. Ezenfelül az önkéntes katonai szolgálat minden jel szerint még mindig nem egy vonzó alternatíva a fiatalok körében – a Bundeswehr személyzeti munkacsoportjának számos javaslata és intézkedése ellenére. A védelmi jelentés szerint például tavaly az altiszti állások mintegy ötödét nem sikerült betölteni.

Mindezek alapján nem meglepő, hogy politikusok a sorkötelezettség visszaállítását követelik, amit például a CSU még az idén keresztül vinne. Högl a jelentésben is újfent hangsúlyozza,

hogy „a nők és férfiak számára egyaránt kötelező szolgálati évet tartana ésszerűnek”. Ehhez azonban szükség van egy sorkatonai felmérésre annak érdekében, hogy látható legyen – függetlenül attól, hogy önkéntesekről vagy leendő újoncokról van szó – melyik évben kiket lehet megszólítani. A honvédelmi miniszter már tavaly is tett erre javaslatot, de a hárompárti koalíció felbomlása után a törvényt a Bundestag nem fogadta el. A jelentés szintén kétségeket fogalmaz meg az állandó jelleggel Litvániában állomásoztatott Bundeswehr dandár jövőjével kapcsolatban. Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter korábban ígértet tett arra, hogy a mintegy 5000 katonát kizárólag önkéntesek közül toborozzák majd – a jelentés és a jelenlegi állományhelyzet alapján mindez azonban erősen kérdésesnek ígérkezik majd. Szintén nem elégíti ki az összes előzetes elvárást a NATO előretolt védelmi projektje keretében a Balti államban állomásoztatott német csapatok felszereltége.

A jelentésben egyértelműen kirajzolódik továbbá a Bundeswehr előtt álló megoldandó feladatok nagyságrendje. Míg Högl pozitívként értékeli a tavalyi év során infrastrukturális fejlesztésekre fordított 1,6 milliárd eurót, addig a jelentés további részei figyelmeztetőek: az építési intézkedések teljes becsült igénye még mindig 67 milliárd eurót tesz ki. A védelmi jelentés mintegy zárszóként kijózanító következtetést von le – az elmúlt évek hatalmas beruházásai ellenére a Bundeswehr még mindig túl kevés személyzettel, túl kevés hadianyaggal és gyenge infrastruktúrával rendelkezik. Nem véletlenül szeretné a koalíciós tárgyalásokat folytató CDU/CSU és az SPD mentesíteni a védelmi kiadásokat a német alaptörvényben rögzített adósságfék alól (amennyiben azok meghaladják a bruttó hazai termék egy százalékát).

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Elutasította a Szövetségi Alkotmánybíróság a BSW keresetét a Bundestag-választások szavazatainak újraszámolásáról

A Szövetségi Alkotmánybíróság elutasította a Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) Bundestag-választás újraszámolására irányuló sürgősségi kérelmét, amelyet a párt azért nyújtott be, mert mindössze 0,03%-kal maradt el az öt százalékos bejutási küszöbtől. A kérelem indoklásában az állt, hogy a szavazatszámolás során olyan hibák történtek, amelyek befolyásolták a választás eredményét. A bíróság azonban alaptalannak minősítve ezt a feltételezést elutasította a keresetet.

A BSW már nem sokkal a február 23-i szövetségi parlamenti választás után hangot adott kétségének a rendkívül szűk eredmény miatt – a BSW-nek összesen 13.400 szavazat hiányzott a parlamentbe jutáshoz. Kisebb kerületi újraszámolásokat és javításokat követően a pártnak valószínűleg azonban már csak 9.500 szavazat hiányzik a bejutáshoz. Emiatt a BSW úgy véli, hogyha már néhány szavazóhelyiségben történt újraszámolás során is több, mint 4000 további szavazatot találtak a javukra, az azt jelzi, van esélye, hogy a párt valójában megugorhatta a parlamenti küszöböt és csak a hibák miatt nem sikerült a bejutás. Bizonyosságot azonban a párt alapítója és névadója, Sahra Wagenknecht véleménye szerint csak az összes szavazat országos újraszámolása hozhatna.

Az Alkotmánybíróság a BSW kérelmét a szavazat-újraszámolásra vonatkozó szigorú jogi követelményekre hivatkozva utasította el. A hatóság rámutatott egyúttal, hogy a párt által

benyújtott bizonyítékok nem voltak elegendőek ahhoz, hogy azok komolyan kétségbe vonják a szavazatszámolás szabályszerűségét. A hivatalos választási eredmény ennek fényében tehát továbbra is ugyanaz marad. A szokásos eljárás ugyanis az, hogy a hivatalos végeredmény kihirdetése után a panaszos a Bundestaghoz fordul kérelmezve az szavazatok újraszámolását. A világosan szabályozott eljárás ellenére a BSW szándékosan próbálta meg a sürgősségi kérelmével megkerülni ezt az egyébként hosszan, akár évekig is elnyúló folyamatot. A jövőre tekintve az indítvány sikertelensége azt jelenti, hogy a BSW kiesett a Bundestagból, ami nagy mértékben megnehezíti politikai munkáját a mindössze bő egy évvel ezelőtt alapított pártnak. Parlamenti képviselő nélkül ugyanis nem csak az állami pártfinanszírozásból származó pénzügyi forrásokból, hanem a jogalkotási folyamatban lévő munkából is kimaradnak.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. A Rheinmetall hadiipari konszern átvénné a jövőben a VW-csoport bezárásra szánt üzemait

A Volkswagen egyes gyárai alkalmasak lehetnének akár a katonai gyártásra való átalakításra is, mondta a sajtónak nyilatkozva szerdán Armin Papperger a német Rheinmetall (RHMG.DE) vezérigazgatója. Papperger meglátása szerint 2025-ben – az elmúlt évekhez hasonlóan – továbbra is dinamikus emelkedhet a Rheinmetall hadiipari konszern forgalma, amely a többlet megrendelések teljesítése érdekében azt tervezi, hogy több saját gépjármű gyárat katonai célokra használja fel, miközben más autógyártóktól, köztük a Volkswagentől is vásárolna potenciálisan telephelyeket. Papperger konkrétan a Volkswagen osnabrücker gyárat emelte ki, amely a jövőben „*nagyon alkalmas lehetne*” erre célra. A VW jelenleg a városban gyártja a T-Roc Cabrió-típusú modelljét, melynek előállítását azonban 2027-ben leáll.

A német védelmi vállalatok gyors kapacitásbővítési szándéka mögött az európai katonai kiadások drasztikus megemlése áll, amelyek további megrendeléseket hozhatnának a már így is felfutott üzemben termelő német hadiipari vállalatoknak. Ezért értesülések szerint a védelmi ipar akár tömegével alkalmazhat majd a gyengélkedő autóiipari cégektől elbocsájtott munkavállalókat. Mindez az egyik első jele lehet a két éve recesszióban lévő német gazdaság újraéledésének.

A sajtó képviselőinek kérdésére válaszolva Papperger elmondta továbbá, hogy a Rheinmetall rendszeres tárgyalásokat folytat a Volkswaggal a katonai teherautók (MAN) gyártásában már meglévő együttműködésük fokozására, hozzátéve, hogy bár Osnabrückre vonatkozóan még nem létezik konkrét koncepció, a dolgok gyorsan haladhatnak, amennyiben a feltételek megfelelőnek mutatkoznak. „*Egy dolog világos: mielőtt új tankgyárat építenénk Németországban, természetesen megnézzük ezt a lehetőséget is*” – hangsúlyozta Papperger, majd elmondta, hogy megfelelő ajánlat esetén a Rheinmetall akár a teljes járműipari Power Systems üzletágát is eladná annak érdekében, hogy teljes mértékben a hadiipari érdekeltségeire tudjon fókuszálni. A Volkswagen vezérigazgatója, Oliver Blume a ZDF televízióknak nyilatkozva cáfolta, hogy a gyár jövőjével kapcsolatos konkrét tárgyalások megkezdődtek volna, ugyanakkor megerősítette, hogy a VW-csoport sem zárkózna el ettől a lehetőségtől.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Közel négymilliárdos nyereségvisszaesést jelentett be a Porsche

Komoly nyereségvisszaesést könyvelt el a Porsche 2024-re: az autógyártó cég bevétele 2023-hoz képest 30,3%-kal, azaz mintegy 3,6 milliárd euróval csökkent – közölte a vállalat Stuttgartban. Ezenfelül a Porsche kiszállítási összesen három százalékkal, mintegy 310.700 járműre csökkentek a tavalyi évben – Kínában ez mínusz 28%-ot jelentett. A forgalom 1,1%-kal, valamivel több, mint 40 milliárd euróra esett vissza, a napi üzletmenetből származó bevétel pedig csaknem 23%-kal 5,64 milliárd euróra csökkent. Az autógyártó jövedelmezősége pedig 3,9 százalékponttal alacsonyabb volt az előző évinél (14,1%). Ez azt jelenti, hogy a vállalat még távolabb került a hosszú távú, 20% feletti céljától. A visszaesés okai között szerepel például a kínai értékesítések erős visszaesése, illetve a modellsorozatok megújításának magas költségei. *„A vállalat átfogó, tervezett átszervezése és a beruházások negatívan hatnak majd a 2025-ös pénzügyi év eredményére is”* – mondta Jochen Breckner, a cég pénzügyi igazgatója. Ugyanakkor azt is hangsúlyozta: *„A Porsche 2024-ben bebizonyította, hogy még nehéz időkben is rendkívül nyereséges és pénzügyileg stabil tud lenni”*. Az eredményeken kiértékelésén túl is mozgalmas hetek állnak a Porsche mögött: azután, hogy a cég februárban átszervezte az igazgatótanácsát, stratégiaváltást is bejelentett – ismét több pénzt terveznek a belsőégésű motorok és a plug-in hibridek gyártásába fektetni. Egyúttal pedig a zuffenhauseni főüzemben és a weissachi fejlesztési központban 2029-ig mintegy 1900 munkahelyet leépítenek.

Nem a Porsche az egyetlen német autógyártó vállalat azonban, amely 2024-ben nyereségvisszaesést kellett bejelentsen: a cég anyavállalata, a Volkswagen (-31%), továbbá a BMW (-37%) és a Mercedes Benz (-28%) is csökkenést könyvelt el. A kínai eladások jelentős apadásán túl a BMW-t például a Continental beszállítótól vásárolt fékekkel kapcsolatos problémák is sújtották, mindazonáltal a müncheni székhelyű vállalat a kereset növekedésére számít az idei évben. A *„kihívásokkal teli”* helyzet és az USA által nemrég kivetett vámok ellenére a BMW azzal számol, hogy az adózás előtti eredményük várhatóan visszatér a 2024-es körüli szintre.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Cikk- és interjúajánló

A HírTV vendége volt Intézetünk projektkoordinátora, Fonay Tamás, aki a Napindító című műsorban a koalíciós tárgyalásokról nyilatkozott.

A teljes adás megtekintéséhez kattintson a [HírTV](#) oldalára.

Hiába nyerte meg a CDU a választást Németországban, a fontos kérdésekről mégsem ők dönthetnek, elemezte a koalíciós tárgyalásokat Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a hirado.hu-nak adott interjújában.

A teljes interjú elolvasásáért kattintson a [hirado.hu](#) oldalára.

Intézetünk projektkoordinátora, Fonay Tamás a németországi koalíciós tárgyalásokról nyilatkozott a Magyar Nemzetben.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet](#) honlapjára.

Intézetünk kutatási vezetője, Dobrowiecki Péter a lengyel-amerikai kapcsolatokról és a lengyel fegyverkezésről adott interjút a Hit Rádió külpolitikai műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió](#) Youtube-csatornájára.

Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a Szlovák Közszolgálati Média (STVR) német nemzetiségi műsorának nyilatkozott a Bundestag-választások eredményéről németül.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [STVR](#) honlapjára.

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu